

RUIMTE GEVEN EN PERSPECTIEF BIEDEN

Voorzitter, college, collega's van de Raad,
100.000.

De een wil 100.000 volgers op sociale media, de ander ziet dit graag in euro's op zijn bankrekening en de derde is blij dat zijn auto de 100.000km haalt.

En wij voorzitter, Heerlen spreekt de ambitie uit om in de komende decennia (2050) te groeien naar 100.000 inwoners.

En met de uitdaging komt ook realiteitszin om de hoek kijken.

Ik noem er een paar.

Hoe gaan we voor onze inwoners kwalitatief goed en betaalbaar wonen realiseren?

Hoe behouden, maar vooral hoe trekken we talenten voor onze stad en regio aan?

Hoe faciliteren we groeiperspectief voor ondernemerschap in onze stad en regio?

Hoe creëren we voor onze inwoners een inspirerende omgeving voor werk-privébalans?

Samenhangende vragen waar we al vele ingrediënten voor in huis hebben om het voor elkaar te krijgen.

Maar het is niet zo dat we op de cruise-control kunnen varen.

We moeten durven, vernieuwen en opschakelen zodat anderen niet weer voor ons gaan afschalen.

VZ Een uitdaging is ook de financiële werkelijkheid.

De herijking van het gemeentefonds raakt een stad als Heerlen hard. Zeker in een stad waar relatief veel mensen wonen die voor inkomenssteun afhankelijk zijn van onze gemeente.

En het is dan ook noodzakelijk dat we in tijden van financieel-economische onzekerheid en stijgende kosten kritisch stilstaan moeten staan bij onze financiën.

Een bezuiniging van, grosso modo, 5% kan in eerste instantie ontmoedigend lijken, maar laten we ons niet verlammen door angst.

In feite biedt deze herijking ons de kans om de tering naar de nering te zetten en een solide basis voor de toekomst te creëren.

De impact van deze operatie zal voelbaar zijn in de hele stad en het is onvermijdelijk dat niet iedereen ongeschonden uit deze crisis komt.

Het is belangrijk dat alle partijen in Heerlen samenwerken om de gevolgen van deze bezuinigingen het hoofd te bieden.

Dit vraagt om open communicatie, betrokkenheid en draagvlak in de samenleving.

Kan het college aangeven op hoe zij dit gaat communiceren?

Daarnaast is begroten ook kiezen, waarbij je er niet aan ontkomt om plannen uit te stellen en soms zelfs af te stellen.

U legt deze raad, met deze begroting uw herijkte keuzes voor.

Daarover namens onze fractie enkele vragen VZ

U legt de bezuinigingen voor een groot deel bij onze burgers.

Dat wil zeggen: u verhoogt de woonlasten ver boven de inflatie.

Kunt u aangeven of dit een incidentele actie is en/of die doorloopt tot 2028?

De staat van de reserves is substantieel.

Moeten alle reserves zoals genoemd in stand blijven, met andere woorden zijn ze nog actief, of kunnen enkele reserves op gaan in de algemene reserve om van daaruit middelen in te zetten ter compensatie van de lastenverzwaring en/of investeringen?

En VZ hoe zit dat nu met het zwembad in de kerk.

Is het correct dat we wel een voorbereidend onderzoek hebben gedaan maar op dit moment de pauzeknop hebben ingedrukt?

En zo ja, hoe komt dat tot uitdrukking in de begroting?

En in het verlengde hiervan: welke ambities zijn nog niet verwerkt in de begroting en kunt u daar een prioritering op aangeven?

VZ voor de VVD is het belangrijk dat de financiën, meerjarig, ook na 2028, op orde zijn.

Want je wilt een volgende raad en college niet opzadelen met onmogelijkheden.

En in het verlengde hiervan legt de VVD een motie voor.

VZ wonen is altijd een bijzonder aandachtsveld voor de VVD.

Zo constateren we dat dit thema al jaren gespreksstof is maar de prestatie achter blijft bij de verwachtingen.

Zo namen we bij de algemene beschouwingen van 2023 een motie aan waarbij wij u vroegen deze raad binnen 6 maanden te informeren op welke wijze u een faciliterende invulling gaat geven aan een actiever grond- en vastgoedbeleid om o.a. woningbouwinitiatieven te ondersteunen, meer in het bijzonder grondgebonden woningen bij voorkeur levensloopbestendig. Kunt u aangeven wat u hiermee gedaan hebt?

Dat we gisteren een persbericht mochten ontvangen over het “Nieuw Heerlens Woonfundament” is hoopvol en we kijken dan ook uit naar de behandeling begin 2025.

VZ

33% van de werknemers die in Heerlen werken, wonen niet in Heerlen.

Een belangrijk argument om er niet te gaan wonen is dat onze stad - kennelijk- niet aantrekkelijk is en omdat er ook geen passende woningen zijn.

Het ontbreekt bijvoorbeeld aan aantrekkelijke grondgebonden woningen in de categorie van €350.000 tot €600.000.

Woningen zowel onder- als iets boven de NHG-grens.

Hoewel het aanbod de vraag bepaalt, ontbreekt er aanbod dat afgestemd is op de vraag!

Het aanbod van woningen in Heerlen moet beter!

Zo gaat er veel aandacht naar huurwoningen van corporaties uit, zie bijvoorbeeld de RIB van maart van dit jaar, prestatieafspraken jaarschijf 2024 met het onderliggend STEC-rapport.

Begrijp ons niet verkeerd, sociale- en reguliere huurwoningen zijn belangrijk voor de woonbalans in onze stad.

Wij zijn echter van mening dat een eigen koophuis cruciaal is voor het aantrekken van jonge professionals en gezinnen die op zoek zijn naar een duurzame woonplek.

Wat ons betreft dé schakel in de ketting om naar 100.000 inwoners in onze stad toe te werken.

Maar let wel: ambitie hebben is 1, plannen voorbereiden is 2 en realiseren is 3. Vooralsnog blijft het hangen bij “veel praten”.

VZ Vanuit dat gegeven kan ik aangeven dat marktpartijen steen en been klagen over de traagheid van handelen door de gemeente Heerlen.

Ze geven aan dat de gemeente besluiteloos is, veel onnodige drempels opwerpen, hetgeen resulteert in onnodig tijdverlies en onnodige extra kosten.

Feedback op initiatieven en procedures lopen zo lang dat er zelfs ontwikkelaars Heerlen links laten.

Het is vaker tegenover elkaar, soms zelf tot aan de rechtbank, in plaats van naast elkaar staan. Dat moet anders!

Zo roepen wij u op om net als de bestuurders van een 14-tal grote steden in samenwerking met marktpartijen zich aan te sluiten bij het initiatief Citydeal Toekomstbestendig Bouwen om steden duurzamer, gezonder en sneller te laten groeien.

Want zoals u wellicht weet gaat het kabinet een realisatiestimulans woningbouw voor gemeenten invoeren waarbij niet het plan maar de prestatie wordt beloond.

VZ in het verlengde hiervan enkele vragen:

Hoe gaat het college er voor zorgen dat er meer tempo gemaakt wordt in de besluitvorming van bouwinitiatieven?

Hoeveel grondgebonden koop-woningbouwplannen zijn in procedure?

Hoe gaat u actiever faciliteren bij het zogenaamde straatje bij bouwen?

Waar kunnen wij u bij de komende algemene beschouwingen op aanspreken?

VZ talenten aantrekken is ook letterlijk werknemers aantrekken voor je bedrijf en daarmee onze stad.

Denk bijvoorbeeld aan de woonbehoefte waar ik zojuist aan refereerde.

Maar dat geldt ook voor het aantrekken van werkgevers, die op hun beurt weer aantrekkelijke werknemers willen.

Het nieuwe narratief vraagt om vernieuwende ideeën maar roept ook op om samen op te trekken.

Samen met het bedrijfsleven en instellingen moeten we initiatief, lef en doorzettingsvermogen tonen.

En hoe geweldig zou het zijn als we morgen, liefst samen met de Rijksoverheid een groeifonds oprichten waar toekomstige werknemers van cruciale bedrijven, die komen wonen en werken in Heerlen of de Parkstad, tijdelijk een maandelijkse bijdrage krijgen in bv hun huisvestingslasten of anderszins.

Iedereen kent nog wel de premie-A-regeling uit de 80-er – 90-er jaren.

Wat ons betreft een fonds waar ook bedrijven, of nader te kwalificeren stakeholders, in kunnen participeren om het voor nieuwe werknemers aantrekkelijk te maken om in onze stad te komen leven!

VZ voor de VVD is dit aanleiding om een motie in te brengen om dit te gaan onderzoeken en raad voor de zomer van 2025 te informeren.

VZ een andere belangrijke schakel in de reputatie van onze stad is veiligheid en het veiligheidsgevoel.

Het baart de VVD Zorgen dat een aantal indicatoren fors toenemen in de laatste twee jaar, een paar voorbeelden:

Verwijzingen naar bureau Halt 145 procent stijging

Winkeldiefstallen 65 procent stijging

Geweldsmisdrijven 20 procent stijging

Vernielingen 22 procent stijging

Drugsmisdrijven 67 procent stijging

VZ we hebben in het verleden veel bereikt met Operatie Hartslag.

Het is daarom zaak om de problematiek niet door de vingers te laten glippen.

De VVD staat daarom pal achter dit college in haar strijd voor meer politiecapaciteit.

Tegelijkertijd zullen we zelf zeer kritisch moeten kijken waar we onze BOA capaciteit op in willen zetten.

Wat de VVD betreft is dat niet de klikkende Heerlenaar die belt dat zijn buurman te veel snoeit.

Voorzitter, ik ga afronden:

Nog te vaak merken we in onze stad een sfeer van negativisme.

Zelfmedelijden, slachtofferschap en het aanwakkeren van boosheid, net als betutteling en onnodige regelgeving.

Als we blijven benadrukken dat we sociaal zwak staan, dat er veel armoede is, dat het opleidingsniveau lager ligt dan elders in het land en dat verandering ver weg lijkt, dan zal dit ook zo blijven.

We bieden als stad volop kansen, maar het vraagt van het individu de moed om die uitgestoken hand aan te nemen.

Er zijn goede voorbeelden in de stad, zoals bij de Bovengrondse Vakschool, waar welwillende mensen met een steuntje in de rug de juiste richting inslaan.

We moeten duidelijk blijven maken dat iedereen zelf verantwoordelijkheid draagt voor zijn of haar toekomst.

Achterstand hoeft geen vaststaand gegeven te zijn.

De VVD gelooft dat we kunnen ombuigen en nieuwe wegen kunnen inslaan, mits we vertrouwen op het lef, de creativiteit en het doorzettingsvermogen van onze inwoners en ondernemers.

Laten we kansen blijven maken voor onze huidige en toekomstige inwoners van onze stad.